

2018 оны 02 дугаар сарын 05
№05/1010/

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ

**Монгол Улсын
хууль**

**Төв банк /Монголбанк/-ны
тухай хуульд нэмэлт,
өөрчлөлт оруулах тухай**

**Монгол Улсын
Их Хурлын
тогтоол**

**Үндэсний статистикийн хорооны
зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг
шинэчлэн батлах тухай**

**Монгол Улсын
Засгийн газрын
тогтоол**

Журам батлах тухай

ГАРЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

50.	Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	158
51.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	165
52.	Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	166
53.	Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	166
54.	Хэлэлцээр, гэрээ соёрхон батлах тухай	167

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

55.	Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай	Дугаар 04	167
56.	Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай	Дугаар 07	168
57.	Зарим Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 08	169
58.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 10	169
59.	Сент Кристофер ба Невисийн Холбооны Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай	Дугаар 11	170
60.	Бахамын Хамтын Нөхөрлөлийн Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай	Дугаар 12	170
61.	Белиз Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай	Дугаар 13	170
62.	Бүгд Найрамдах Жибути Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай	Дугаар 14	171

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ			
63.	Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 86	171
64.	Журамд өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 96	173
65.	Шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай	Дугаар 98	174
МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ			
66.	Журам батлах тухай	Дугаар 340	174

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТӨВ БАНК /МОНГОЛБАНК/-НЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/20¹ дүгээр зүйл:

**“20¹ дүгээр зүйл.Банкны төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварыг
дэмжих зээл олгох**

1.Монголбанк эцсийн зээлдүүлэгчийн хувьд төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварт нь түр хугацааны хүндрэл үүссэн, өөрийн үйл ажиллагааны үр дүнд уг хүндрэлээс гарч, зээлийг хугацаанд нь эргэн төлөх боломжтой, төлбөрийн чадвартай банкинд энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан Монголбанкны хүлээн зөвшөөрөх актив хөрөнгийн барьцаатай зээл олгож болно.

2.Монголбанк энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан зээлийн нийт хэмжээг тодорхойлж, нэг банкинд олгох зээлийн хэмжээг тухайн банкны зээлжих чадварын хязгаарт багтаан тогтооно.

3.Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан Монголбанкны хүлээн зөвшөөрөх актив хөрөнгийн жагсаалтыг Монголбанк баталж, нийтэд мэдээлнэ.

4.Монголбанк бүтцийн өөрчлөлтийн арга хэмжээ авахаар шийдвэрлэсэн тохиолдолд Банкны тухай хуульд заасны дагуу банкинд зээл олгож болно.

5.Банкинд зээл олгох нийтлэг журмыг энэ хуульд нийцүүлэн Монголбанк тогтооно.”

2/22¹ дүгээр зүйл:

“22¹ дүгээр зүйл.Макро зохистой бодлого хэрэгжүүлэх

1.Монголбанк мөнгөний бодлогын хэрэгжилт болон банк, санхүүгийн тогтолцооны тогтвортой байдалд сөргөөр нөлөөлөх эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлэн түүнээс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах зорилгоор макро зохистой бодлогыг боловсруулж, энэ хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан хэрэгслийг ашиглан хэрэгжүүлнэ.”

3/27³ дугаар зүйл:

“27³ дугаар зүйл.Мөнгөний бодлогын хороо

1.Мөнгөний бодлогын хороо долоон гишүүнтэй байх бөгөөд Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Тэргүүн дэд ерөнхийлөгч, Дэд ерөнхийлөгч болон Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хороо нэр дэвшүүлж, Улсын Их Хурлаас зургаан жилийн хугацаатай томилсон орон тооны бус дөрвөн гишүүнээс бүрдэнэ.

2.Орон тооны бус гишүүн дараахь шалгуурыг хангасан байна:

1/банк, санхүү, эдийн засгийн чиглэлийн их дээд сургууль, судалгаа, эрдэм шинжилгээний байгууллагад мэргэжлээрээ 10-аас дээш жил, үүний таваас доошгүй жилд макро эдийн засгийн бодлого, судалгаа шинжилгээний чиглэлээр ажилласан туршлагатай;

2/Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа банкны эрх бүхий албан тушаалтан, банкны нөлөө бүхий хувьцаа эзэмшигч, тэдгээрийн нэгдмэл сонирхолтой этгээд, холбогдох этгээд биш;

3/ашиг сонирхлын зөрчилгүй.

3.Мөнгөний бодлогын хорооны орон тооны бус гишүүнийг уг хорооны гишүүний үүрэгт ажлаас чөлөөлөхөд энэ хуулийн 26 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэгт заасныг нэгэн адил баримтална.

4.Мөнгөний бодлогын хороо дараахь асуудлыг хэлэлцэж, шийдвэрлэнэ:

1/төрийн мөнгөний бодлогын төсөл;
2/мөнгөний бодлогын хэрэгслийн хүүг тогтоох;
3/банкны заавал байлгах нөөцийн хэмжээ, зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийн хувь, хэмжээг тогтоох.

5.Мөнгөний бодлогын хорооны үйл ажиллагааны хэлбэр нь хуралдаан байна.

6.Мөнгөний бодлогын хороо хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэр гаргах бөгөөд санал тэнцсэн тохиолдолд хуралдаан даргалагчийн саналаар шийдвэрлэнэ.

7.Мөнгөний бодлогын хороо жилд дөрвөөс доошгүй удаа хуралдана. Монголбанкны Ерөнхийлөгч, эсхүл хорооны гурваас доошгүй гишүүн санал гаргасан бол ээлжит бус хурлыг зарлан хуралдуулна.

8.Мөнгөний бодлогын хорооны шийдвэр нь тогтоол хэлбэртэй байх бөгөөд түүнд хуралдаан даргалагч гарын үсэг зурж баталгаажуулна.”

4/27⁴ дүгээр зүйл:

“27⁴ дүгээр зүйл.Банкны хяналт шалгалтын хороо

1.Банкны хяналт шалгалтын хороо нь банкинд хяналт тавих Монголбанкны бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой дараахь асуудлыг хэлэлцэж, зөвлөмж гаргана:

1/банкны хяналт шалгалтыг хэрэгжүүлэх, банкны үйл ажиллагааг хуульд заасны дагуу зохицуулах, банкинд авах албадлагын арга хэмжээтэй холбоотой дүрэм, журам, заавар, аргачлал, бусад шийдвэрийн төсөл;

2/банкинд хийсэн хяналт шалгалтын тайлан;
3/банк, санхүүгийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор хуульд заасны дагуу банк, Хадгаламжийн даатгалын корпорацид зээл олгох санал.

2.Банкны хяналт шалгалтын хорооны бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Монголбанкны Ерөнхийлөгч батална.”

5/31 дүгээр зүйлийн 6, 7 дахь хэсэг:

“6.Засгийн газраас аливаа хэлбэрээр Монголбанкинд чиглэл өгөх, хуульд зааснаас бусад асуудлаар гэрээ, хэлцэл байгуулахыг хориглоно.

7.Монголбанк энэ хуулийн 15, 18 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд Засгийн газарт шууд болон шууд бусаар зээл олгох, Засгийн газрын урт, богино хугацаат үнэт цаасыг анхдагч, эсхүл хоёрдогч захаас болон шууд худалдан авахыг хориглоно.”

6/37 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4, 5 дахь заалт:

“4/гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн цэвэр ашгийг холбогдох санд хуваарилах;

5/тухайн санхүүгийн жилд гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн ханшийн зөрүүнээс үүссэн цэвэр алдагдлыг дахин үнэлгээний сан болон ерөнхий нөөцийн сангаас хааж, хүрэлцэхгүй тохиолдолд зөрүүг хуримтлагдсан алдагдлын дансанд үлдээх.”

2 дугаар зүйл.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн “мөнгөний бодлогыг” гэсний дараа “боловсруулах,” гэж, 23 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 1 дэх заалтын “авлага” гэсний өмнө “үүрэг гүйцэтгэх хугацаа нэг жилээс дээш хэтэрсэн тохиолдолд” гэж, 28 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалтын “удирдах” гэсний дараа “, Мөнгөний бодлогын хороог удирдах, төлөөлөх, ажиллах журмыг батлах” гэж, мөн зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтын “олгосон зээлийн хүүгийн” гэсний дараа “болон худалдан авах үнэт цаасны өгөөжийн” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуулийн дараахь зүйл, хэсэг, заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйл:

“5 дугаар зүйл.Монголбанкны үйл ажиллагааны чиглэл

1.Монголбанк энэ хуулийн 4 дүгээр зүйлд заасан зорилтыг хэрэгжүүлэхдээ дараахь чиглэлийн үйл ажиллагааг эрхэлнэ:

- 1/мөнгөн тэмдэгт гүйлгээнд гаргах, зохицуулах;
- 2/мөнгөний бодлого боловсруулах, хэрэгжүүлэх;
- 3/Засгийн газрын санхүүгийн зуучлагчийн үүрэг гүйцэтгэх;

4/банк болон хуульд тусгайлан заасан этгээдийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих;

5/үндэсний төлбөрийн систем, түүний үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах, зохицуулах, хяналт тавих;

6/гадаад валютын улсын нөөцийг эзэмших, удирдах;

7/банкны харилцагч, хадгаламж эзэмшигчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах;

8/макро зохистой бодлого хэрэгжүүлэх.”

2/11 дүгээр зүйл:

“11 дүгээр зүйл.Мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэх хэрэгсэл

1.Монголбанк төрийн мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэхдээ дараахь арга, хэрэгслийг ашиглаж болно:

1/банкны заавал байлгах нөөц, зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох;

2/банкинд зээл олгох, санхүүгийн хэрэгсэл ашиглах;

3/хүүгийн нэгдсэн бодлого явуулах;

4/нээлттэй зах зээлийн үйл ажиллагаа явуулах;

5/банкаас олгох зээлийн үлдэгдэлд хязгаарлалт хийх.”

3/12 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг:

“6.Банкны заавал байлгах нөөцийг тогтоох, тооцох, хяналт тавих журмыг Монголбанк тогтооно.”

4/13 дугаар зүйл:

“13 дугаар зүйл.Банкинд зээл олгох, санхүүгийн хэрэгсэл ашиглах

1.Монголбанк мөнгөний зах дахь мөнгөн хөрөнгийн нөөцийн илүүдэл, дутагдлыг зохицуулах зорилгоор банкинд зээл олгож, санхүүгийн хэрэгсэл ашиглаж болно.

2.Банкинд олгох зээлийн нөхцөл, санхүүгийн хэрэгсэл ашиглах журмыг Монголбанк тогтооно.”

5/18 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг:

“1.Монголбанк улсын төсвийн улирлын чанартай орлого, зарлагын зөрүүг нөхөхөд зориулж тухайн санхүүгийн жил дуусахаас өмнө төлөгдсөн байх нөхцөлтэйгөөр Засгийн газарт зээл олгох буюу Засгийн газрын богино хугацаатай үнэт цаасыг худалдан авч болно.”

6/18 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

“3.Засгийн газраас гаргасан үнэт цаасыг Монголбанк худалдан авсан бол түүнийг Засгийн газарт олгосон зээлийн үлдэгдэлд оруулж тооцно. Энэ хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан нээлттэй зах зээлийн үйл ажиллагааны хүрээнд богино хугацаанд буцаан худалдах нөхцөлтэй худалдан авсан Засгийн газрын урт хугацаатай үнэт цаасыг энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан түр хугацааны зээлийн үлдэгдлийн нийт хэмжээнд оруулахгүй.”

7/19 дүгээр зүйл:

“19 дүгээр зүйл.Банкны үйл ажиллагаанд хяналт тавих

1.Монголбанк хадгаламж эзэмшигч, харилцагчийн эрх ашгийг хамгаалах, банкны тогтолцооны найдвартай байдлыг бэхжүүлэх зорилгоор банк байгуулах зөвшөөрөл болон банкны үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох, банкны өөрийн хөрөнгө, төлбөрийн чадварыг хангуулах, үйл ажиллагааг нь зохицуулах, албадлагын арга хэмжээ авахтай холбогдсон дүрэм, журам, заавар, аргачлал болон холбогдох бусад шийдвэр гаргаж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.

2.Банк байгуулах, үйл ажиллагаа явуулах болон холбогдох бусад зөвшөөрөл олгох, зөвшөөрлийг хүчингүй болгох, банкны удирдлага, зохион байгуулалтын үндсэн зарчмыг тогтоох, хязгаарлалт хийх, шаардлага тавих, хяналт шалгалт хийх, банк, банкны нэгдэлд албадлагын арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг холбогдох хуулиар зохицуулна.”

8/23 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7 дахь заалт:

“7/хуульд зааснаас бусад тохиолдолд хүн, хуулийн этгээд, тухайлсан банкинд эдийн засгийн буюу арилжааны давуу байдал бий болгосон, эдийн засгийн тодорхой салбарт зориулсан тэнцлийн болон тэнцлийн гадуурх аливаа хэлцэл, гүйлгээ хийх.”

9/26 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсэг:

“5.Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Тэргүүн дэд ерөнхийлөгч, Дэд ерөнхийлөгчийн цалингийн хэмжээг тогтоох итгэлцүүрийг Улсын Их Хурал батална.”

10/27 дугаар зүйл:

“27 дугаар зүйл.Монголбанкны хороо

1.Монголбанк нь Мөнгөний бодлогын хороо, Банкны хяналт шалгалтын хороотой байна.

2.Монголбанкны Ерөнхийлөгч энэ хуулийн 27³ дугаар зүйлийн 4, 27⁴ дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаас бусад асуудлаар зөвлөх эрх бүхий зөвлөл байгуулж болно.”

11/27² дугаар зүйл:

“27² дугаар зүйл.Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөл

1.Монгол Улсын санхүүгийн тогтолцооны тогтвортой байдлыг хангахтай холбоотойгоор тогтолцооны шинжтэй эрсдэлийг илрүүлэх, хянах, бууруулах талаар хэлэлцэж, гишүүдийн үйл ажиллагааг уялдуулах чиг үүрэг бүхий Санхүүгийн тогтвортой байдлын зөвлөл /цаашид “Зөвлөл” гэж/ ажиллана.

2.Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, Хадгаламжийн даатгалын корпорацийн гүйцэтгэх захирал орно.

3.Зөвлөлийн үйл ажиллагааны хэлбэр нь хуралдаан байна.

4.Зөвлөлийн дүрмийг зөвлөлийн гишүүд хамтран батална.

5.Зөвлөл нь дараахь асуудлыг хэлэлцэнэ:

1/хууль тогтоомжийн хүрээнд харилцан солилцох мэдээ, мэдээлэл;

2/санхүүгийн тогтолцооны тогтвортой, тэнцвэрт байдалд нөлөөлж болзошгүй эрсдэлтэй, аюултай нөхцөл бий болсон тохиолдолд хамтарсан дүн, шинжилгээ хийх, шийдвэрлэх арга замыг тодорхойлох;

3/хямралаас сэргийлэх, хямралыг даван туулах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилт, зохион байгуулалт;

4/банкийг дахин хөрөнгөжүүлэх асуудал, түүний нөхцөл;
5/хуульд заасан бусад.

6.Зөвлөлийн ажлын албаны үүргийг Монголбанк хэрэгжүүлнэ.”

12/28 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалт:

“2/хууль тогтоомж, Мөнгөний бодлогын хорооны тогтоолд үндэслэн, Банкны хяналт шалгалтын хорооны зөвлөмжийг харгалзан шийдвэр гаргах, арга хэмжээ авах;”

4 дүгээр зүйл.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 5 дахь заалтын “санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх.” гэснийг “хуульд заасны дагуу зээл олгох.” гэж өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2018 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН
ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН
АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 3 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 3.9 дэх хэсэг нэмсүгэй:

“3.9.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд тусгайлан заасан мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой үнэт цаас, валют худалдан авах, мөнгөн тэмдэгт хэвлүүлэх, хадгалуулах, тээвэрлэх, гадаад валютын улсын нөөцийг бүрдүүлэхтэй холбогдуулан гадаад валют, алт худалдан авах, цэвэршүүлэх, тээвэрлэх, банкны хяналт, шалгалтын хүрээнд зөвлөх үйлчилгээ авах, үндэсний төлбөрийн системийн программ хангамж, түүний тоног төхөөрөмж, эрдэнэсийн нөөц санг бүрдүүлэхэд хамаарах харилцааг энэ хуулиар зохицуулахгүй.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ТӨРИЙН АЛБАНЫ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.2002 оны 06 дугаар сарын 28-ны өдөр баталсан Төрийн албаны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.11 дэх хэсгийн “Улсын дээд шүүхийн шүүгч,” гэсний дараа “Монголбанкны Ерөнхийлөгч, Тэргүүн дэд ерөнхийлөгч, Дэд ерөнхийлөгч,” гэж нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл.Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 41.1.15 дахь заалт нэмсүгэй:

“41.1.15.Монголбанкнаас гаргасан нэхэмжлэл.”

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Төв банк /Монголбанк/-ны хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 26-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХЭЛЭЛЦЭЭР, ГЭРЭЭ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Монгол Улсын Засгийн газар, Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Засгийн газар хоорондын Эрчим хүчний үр ашиг хөтөлбөрийн Санхүүгийн хамтын ажиллагааны тухай 2016-2017 оны хэлэлцээр болон Монгол Улсын Засгийн газар, Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Франкфурт хот дахь Сэргээн босголтын зээлийн банк хоорондын Нэмэлт зээлийн болон төслийн 2 дахь гэрээг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон баталсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 12-ны өдөр

Дугаар 04

Улаанбаатар
хот

Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.6 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль баталсантай холбогдуулан дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг Монголбанк /Н.Баяртсайхан/-нд даалгасугай:

1/Төв банк /Монголбанк/-ны тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуульд заасан дүрэм, журам, заавар, аргачлалыг 2018 оны 06 дугаар сарын 01-ний дотор шинээр болон шинэчлэн батлах;

2/хууль хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон зохион байгуулалтын бэлтгэл ажлыг хангах.

2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хороо /Д.Дамба-Очир/-нд үүрэг болгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 07

Улаанбаатар
хот

Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай

Статистикийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 36¹ дүгээр зүйлийн 36^{1.2} дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг доор дурдсанаар шинэчлэн баталсугай:

1/Монголбанкны Дэд ерөнхийлөгч;

2/Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хөрөнгө оруулалт, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн асуудал хариуцсан дэд дарга;

3/Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга;

4/Үндэсний хөгжлийн газрын дарга;

5/Монгол Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хорооны ажлын албаны ахлах зөвлөх;

6/Шинжлэх ухааны академийн Тэргүүн дэд ерөнхийлөгч /эрдэм шинжилгээ, судалгааны асуудал хариуцсан/.

2.Энэ тогтоолыг баталсантай холбогдуулан “Үндэсний статистикийн хорооны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Их Хурлын 2014 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 14 дүгээр тогтоолыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

3.Энэ тогтоолыг 2018 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 18-ны өдөр

Дугаар 08

Улаанбаатар
хот

Зарим Байнгын хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.7 дахь заалт, 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх хэсэг, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Улсын Их Хурлын гишүүн Намсрайн Амарзаяаг Өргөдлийн байнгын хорооны бүрэлдэхүүнээс чөлөөлж, Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны гишүүнээр баталсугай.

2.Энэ тогтоолыг 2018 оны 01 дүгээр сарын 18-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДЭД ДАРГА**

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 10

Улаанбаатар
хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.3.7 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Монгол Улсын Засгийн газраас 2016 оны 12 дугаар сарын 26-ны өдөр Монгол Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Хууль хүчингүй болсонд тооцох тухай, Иргэний хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг санал хураалтад оролцсон гишүүдийн олонхи хэлэлцэхийг дэмжээгүй тул хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 26-ны өдөр

Дугаар 11

Улаанбаатар
хот

Сент Кристофер ба Невисийн Холбооны Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 15 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Сент Кристофер ба Невисийн Холбооны Улстай дипломат харилцаа тогтоосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 26-ны өдөр

Дугаар 12

Улаанбаатар
хот

Бахамын Хамтын Нөхөрлөлийн Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 15 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Бахамын Хамтын Нөхөрлөлийн Улстай дипломат харилцаа тогтоосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 26-ны өдөр

Дугаар 13

Улаанбаатар
хот

Белиз Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 15 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Белиз Улстай дипломат харилцаа тогтоосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2018 оны 01 дүгээр
сарын 26-ны өдөр

Дугаар 14

Улаанбаатар
хот

Бүгд Найрамдах Жибути Улстай дипломат харилцаа тогтоох тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 15 дахь заалтыг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Бүгд Найрамдах Жибути Улстай дипломат харилцаа тогтоосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА**

М.ЭНХБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 86

Улаанбаатар
хот

Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин дөрөвдүгээр зүйлийн 1, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Нэг. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1999 оны 71 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнах журам”-ын Хоёрдугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/ Хоёрдугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

4. Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнуулахаар анхан шатанд дараах хурлуудаар хэлэлцэж нэр дэвшүүлнэ.

а/ материаллаг үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, боловсрол, шинжлэх ухаан, эрүүл мэнд, нийгмийн хамгаалал, соёл, урлаг, шашин, хэвлэл мэдээллийн болон бусад салбаруудад ажиллагсад, орон нутгийн бүх

шатны төр, захиргааны байгууллагын ажилтныг ажлын газрынх нь хамт олны /томоохон үйлдвэр, аж ахуйн газрын хувьд цех, тасгийн ажилчдын/ хурлаар;

б/ бүх шатны иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн дарга, засаг даргыг тухайн шатны иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн хуралдаанаар;

в/ төрийн бус байгууллагын ажилтнуудыг холбогдох шатны /сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн г.м/ хамтын удирдлагын байгууллага /тэргүүлэгчид, зөвлөл гэх мэт/-ын хурлаар;

г/ Улсын Их Хуралд суудал бүхий улс төрийн намын гишүүнийг сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн намын байгууллага болон тэргүүлэгчдийн хурлаар;

д/ энэ зүйлийн а, б, в, г-д зааснаас бусад иргэдийг баг, хорооны иргэдийн нийтийн хурлаар.

Хоёр. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1999 оны 71 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнах журам”-ын Хоёрдугаар зүйлийн 9 дэх хэсгээс “Улс төрийн нам” гэснийг хасаж дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/ Хоёрдугаар зүйлийн 9 дэх хэсэг:

9. Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга бичиг баримтын бүрдэлт, шагнуулах үндэслэл, тодорхойлолтыг хянан үзэж, шагналд уламжлах эсэхийг нарийвчлан шүүж, холбогдох яам, харьяа дээд газар, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн эвсэл, холбоодын орон нутгийн ба төв байгууллагын хамтын удирдлагын дүгнэлт, саналыг бичгээр авч хавсарган саналаа аймаг, нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн хуралдаанд оруулж хэлэлцүүлнэ.

Гурав. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1999 оны 71 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнах журам”-ын Хоёрдугаар зүйлийн 11 дэх хэсэгт дор дурдсаныг нэмсүгэй:

1/ Хоёрдугаар зүйлийн 11 дэх хэсэг:

н. улс төрийн намын гишүүнийг тухайн Улсын Их Хуралд суудал бүхий намын дарга.

Дөрөв. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1999 оны 71 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнах журам”-ын Хоёрдугаар зүйлийн 12 дахь хэсгийг дор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/ Хоёрдугаар зүйлийн 12 дахь хэсэг:

12. Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнуулахаар аймаг, нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн дарга болон Улсын Их Хуралд суудал бүхий улс төрийн намын дарга Монгол Улсын Ерөнхийлөгчид өргөн мэдүүлэхдээ дараах бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна:

а/ нэр дэвшигчийн анкет /нэгдүгээр хавсралтаар/;

б/ тодорхойлолт;

в/ цол хүртээх, одон, медалиар шагнуулахаар анхан шатанд хурлаар хэлэлцсэн тухай албан тэмдэглэл;

г/ сум, дүүргийн Засаг даргын санал, ИТХ-ын тэргүүлэгчдийн хурлын албан тэмдэглэл, тогтоол;

д/ холбогдох дээд байгууллагын дүгнэлт, санал;

е/ аймаг, нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн хуралдаанаар хэлэлцсэн албан тэмдэглэл, гаргасан тогтоол, аймаг, нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн даргын гарын үсэг бүхий өргөн мэдүүлэг бичиг;

ё/ Улсын Их Хуралд суудал бүхий улс төрийн намын дарга энэ зүйлийн г, е-д зааснаас бусад бичиг баримтыг бүрдүүлсэн байна.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ХАЛТМААГИЙН
БАТТУЛГА**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 12 дугаар
сарын 27-ны өдөр

Дугаар 96

Улаанбаатар
хот

Журамд өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин дөрөвдүгээр зүйлийн 1, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2015 оны 119 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Төрийн ёслолын журам”-ын 5.2 дахь хэсгийн 5.2.2-т заасан “Төрийн тамганы хөшөөнд цэцэг өргөх ёслол болно” гэснийг “Их эзэн Чингис хааны хөшөөнд хүндэтгэл илэрхийлнэ” гэж өөрчилсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ХАЛТМААГИЙН
БАТТУЛГА**

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

2017 оны 12 дугаар
сарын 28-ны өдөр

Дугаар 98

Улаанбаатар
хот

Шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1, Шүүгчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1, 18.2 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ЗАРЛИГ БОЛГОХ нь:

Өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүрсэн Дамдинсүрэнгийн Гансүхийг Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

**ХАЛТМААГИЙН
БАТТУЛГА**

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

2017 оны 12 дугаар
сарын 13-ны өдөр

Дугаар 340

Улаанбаатар
хот

Журам батлах тухай

Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмж олгох тухай хуулийн 5.1, 7.1, 7.3-т заасныг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. “Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмж олгох журам”-ыг хавсралт ёсоор баталсугай.

2. Жирэмсэн эхийн тэтгэмжийн хэмжээг сард 40.000 (дөчин мянган) төгрөг, 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмжийн хэмжээг сард 50.000 (тавин мянган) төгрөг, ихэр хүүхдийн тэтгэмжийн хэмжээг нэг удаа хүүхэд тус бүрт 1.000.000 (нэг сая) төгрөг, 3 болон түүнээс дээш ихэр хүүхдэд олгох тэтгэмжийн хэмжээг нэг удаа хүүхэд тус бүрт 3.000.000 (гурван сая) төгрөг байхаар тус тус тогтоосугай.

3. Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан Засгийн газрын 2012 оны 185 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгох журам”-ын 3.5, 4.7 дахь заалт, Засгийн газрын 2012 оны 136 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Нийгмийн халамжийн сангаас олгох зарим тэтгэмж, ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд үзүүлэх тусламж, хөнгөлөлтийн хэмжээ”-ний 4, 5 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

4. Энэ тогтоолыг 2018 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙ САЙД**

У.ХҮРЭЛСҮХ

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН САЙД**

С.ЧИНЗОРИГ

Засгийн газрын 2017 оны 340 дүгээр
тогтоолын хавсралт

**ЭХ, ОЛОН ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН
ЭХ, ЭЦЭГТ ТЭТГЭМЖ ОЛГОХ ЖУРАМ**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмж олгох тухай хуулийн 5.1-д заасан тэтгэмжийг (цаашид “тэтгэмж” гэх) олгохтой холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2. Нийгмийн халамжийн сангаас эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмжийг санхүү, төсвийн болон нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, арилжааны банк хооронд байгуулсан гурвалсан гэрээний үндсэн дээр банк (цаашид “гэрээт банк” гэх)-аар дамжуулан олгоно.

Хоёр. Тэтгэмжид хамрагдах иргэний хүсэлтийг
хүлээн авах, бүрдүүлэх баримт бичиг

2.1. Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмж олгох тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан эрх нь үүссэн Монгол Улсын иргэн, Монгол Улсад хууль ёсоор байнга оршин суудаг гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн тэтгэмж авах хүсэлтээ сум, хорооны нийгмийн ажилтанд гаргана.

2.2. Энэхүү журмын 2.1-д заасан иргэн тэтгэмж авах хүсэлт гаргахдаа дор дурдсан баримт бичгийг бүрдүүлж өгнө:

2.2.1. жирэмсэн эхийн тэтгэмж авах иргэн:

2.2.1.1. өргөдөл;

2.2.1.2. 1 хувь зураг;

2.2.1.3. иргэний үнэмлэх, хуулбарын хамт;

2.2.1.4. баг, хорооны Засаг даргын тодорхойлолт;

2.2.1.5. жирэмсэн үедээ эмнэлгийн хяналтад

орсон тухай өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмчийн тодорхойлолт.

2.2.2. 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж авах иргэн:

2.2.2.1. өргөдөл;

2.2.2.2. 1 хувь зураг;

2.2.2.3. иргэний үнэмлэх, хуулбарын хамт;

2.2.2.4. хүүхэд эсэн мэнд бойжиж байгаа тухай

өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмчийн тодорхойлолт;

2.2.2.5. хүүхдийн төрсний гэрчилгээ, хуулбарын хамт;

2.2.2.6. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 106.1-д заасны дагуу хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа бол чөлөө олгосон тухай ажил олгогчийн тушаал, хуулбарын хамт;

2.2.2.7. баг, хорооны Засаг даргын тодорхойлолт.

2.2.3. ихэр хүүхдийн тэтгэмж авах иргэн:

2.2.3.1. өргөдөл;

2.2.3.2. иргэний үнэмлэх, хуулбарын хамт; гадаадад оршин суугаа иргэний хувьд иргэний үнэмлэх, эсхүл нотариатаар батлуулсан хуулбар;

2.2.3.3. хүүхдүүдийн төрсний гэрчилгээ, хуулбарын хамт;

2.2.3.4. ихэр хүүхэд нь эсэн мэнд бойжиж байгаа тухай өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмчийн тодорхойлолт;

2.2.3.5. баг, хорооны Засаг даргын тодорхойлолт;

2.2.3.6. гадаадад оршин суугаа иргэний хувьд тухайн газрын эмч, эмнэлгийн байгууллагын тодорхойлолт, Монгол Улсаас гадаад улсад суугаа Дипломат төлөөлөгчийн газрын тодорхойлолт.

2.2.4. гурав болон түүнээс дээш хүүхэд төрүүлсэн өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж авах иргэн:

2.2.4.1. өргөдөл;

2.2.4.2. 1 хувь зураг;

2.2.4.3. нас барсан эхнэр, эсхүл нөхрийн нас барсны гэрчилгээ, хуулбарын хамт;

2.2.4.4. баг, хорооны Засаг даргын тодорхойлолт;

2.2.4.5. хүүхдүүдийн төрсний гэрчилгээ, хуулбарын хамт (16 насанд хүрсэн бол иргэний үнэмлэх, хуулбарын хамт);

2.2.4.6. Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3.1.8-д заасан өрх толгойлсон эх, эцэгт тэтгэмж олгох талаар сум, хорооны Амьжиргааг дэмжих зөвлөлөөс гаргасан шийдвэр.

Гурав. Тэтгэмжид хамрагдах иргэний хүсэлтийг хянан шийдвэрлэх

3.1. Сум, хорооны нийгмийн ажилтан нь энэхүү журмын 2.1-д заасан иргэнд ажлын 5 хоногт багтаан тэтгэмж авах эсэх талаар хариу мэдэгдэнэ.

3.2. Сум, хорооны нийгмийн ажилтан нь тэтгэмжид хамрагдах хүсэлт гаргасан иргэний бүрдүүлсэн баримт бичгийг хүлээн авч хувийн хэрэг нээж, мэдээллийг Нийгмийн халамжийн мэдээллийн нэгдсэн сан (WAIS)-д бүртгэнэ.

3.3. Аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага нь энэхүү журмын 3.2-т заасан иргэний мэдээллийг хянан Нийгмийн халамжийн мэдээллийн нэгдсэн санд баталгаажуулна.

3.4. Хүүхэд асарсны тэтгэмжийг асарч байгаа хүүхдийн тооноос үл хамааран Засгийн газраас тогтоосон хэмжээгээр эхэд 36 хүртэлх сарын хугацаанд олгоно.

3.5. Хүүхэд асарсны тэтгэмж авч байх хугацаандаа эх нь жирэмсэн эхийн тэтгэмж авах эрх үүсвэл түүнд уг тэтгэмжийг давхар олгоно.

3.6. Гурав болон түүнээс дээш хүүхэд төрүүлсэн өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжийг Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 27.1-д заасан Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн тухайн үеийн хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээгээр улирал бүр олгоно.

3.7. Тэтгэмж авагч, эсхүл хүүхэд нь нас барсан тохиолдолд энэ тухай сум, хорооны нийгмийн ажилтанд гэр бүлийн гишүүд 14 хоногийн дотор мэдэгдэж, иргэний хувийн хэрэгт тэмдэглэл хийлгэнэ.

3.8. Улсын бүртгэлийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага шинээр төрсөн, нас барсан, үрчилсэн, харьяатаас гарсан

хүүхдийн регистрийн дугаар, овог, нэрийг сар бүрийн 5-ны дотор нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

3.9. Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нийгмийн даатгалын шимтгэл шинээр төлсөн болон нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж байгаа эхчүүдийн мэдээллийг сар бүрийн 8-ны дотор нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлнэ.

3.10. Аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага нь тэтгэмж авч байгаа эхийн мэдээллийг энэхүү журмын 3.8, 3.9-т заасан мэдээлэлтэй сар бүр тулгалж нягтална.

3.11. Улсын бүртгэл болон нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагаас ирүүлсэн мэдээллийн нууцлал, аюулгүй байдлыг нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага хариуцна.

Дөрөв. Тэтгэмж олголт

4.1. Тэтгэмжийг сар бүрийн 20-ны өдрөөс хойш иргэн өөрийн биеэр гэрээт банкнаас очиж авна.

4.2. Хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас иргэн тэтгэмжээ өөрийн биеэр гэрээт банкнаас авах боломжгүй тохиолдолд Нотариатын тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлд заасан итгэмжлэгдсэн хүнд олгоно. Суманд нотариатч ажиллаагүй тохиолдолд Нотариатын тухай хуулийн 10.2-т заасныг баримтална.

4.3. Тэтгэмжийг хүсэлт гаргасан сараас эхлэн энэхүү журмын 5.1-д заасан эрх дуусгавар болсон сар хүртэлх хугацаанд олгоно.

4.4. Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж, 3 болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжийн зардалд шаардагдах хөрөнгийг нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын нийгмийн халамжийн сангийн дансанд сар бүрийн 15-ны дотор шилжүүлнэ.

4.5. Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж авах иргэдийн жагсаалтад үндэслэн санхүүжилтийг аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллагын дансанд сар бүрийн 18-ны дотор шилжүүлнэ.

4.6. Нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны

байгууллага 3 болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжид хамрагдах иргэдийн жагсаалтад үндэслэн санхүүжилтийг аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллагын дансанд улирал бүрийн сүүлийн сарын 18-ны дотор хийнэ.

4.7. Аймаг, нийслэл, сумын Засаг дарга нь жирэмсэн эхийн тэтгэмж, ихэр хүүхдийн тэтгэмжийн санхүүжилтийг аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллагын Төрийн сан дахь дансанд сар бүрийн 20-ны дотор хийнэ.

4.8. Аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага нь жирэмсэн эхийн тэтгэмж, 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж, ихэр хүүхдийн тэтгэмж олгох хөрөнгийг сар бүрийн 20-ны дотор, 3 болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжийн хөрөнгийг улирал бүрийн сүүлийн сарын 20-ны дотор тус тус гэрээт банкинд шилжүүлнэ.

4.9. Гадаадад амьдарч байгаа Монгол Улсын иргэнд ихэр хүүхдийн тэтгэмж олгохдоо оршин суугаа газрын эмч, эмнэлгийн байгууллагын тодорхойлолт, Монгол Улсаас гадаад улсад суугаа Дипломат төлөөлөгчийн газрын тодорхойлолтыг тус тус үндэслэнэ.

4.10. Тэтгэмж авах эрх үүссэн боловч хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас тухайн онд авч чадаагүй тохиолдолд дараагийн санхүүгийн жилд нөхөн олгоно. Нэг жилээс дээш хугацаагаар тэтгэмжээ аваагүй нөхцөлд түүнийг нөхөн олгохгүй.

4.11. Оршин суугаа засаг, захиргааны нэгжээсээ бүрмөсөн шилжиж байгаа иргэний хувийн хэрэгт сумын нийгмийн ажилтан, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага шилжсэн тухай бичилт хийж хуулбарлан хадгалах бөгөөд эх хувийг тухайн иргэнд өөрт нь өгнө. Иргэн шилжин очсон засаг, захиргааны нэгжийн нийгмийн ажилтан, нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллагад хувийн хэргээ хүлээлгэн өгч тэтгэвэр, тэтгэмжээ үргэлжлүүлэн авна.

4.12. Монгол Улсад хууль ёсоор байнга оршин суугаа гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнд тэтгэмж олгохдоо байнга оршин суугчийн үнэмлэхийг үндэслэнэ.

Тав. Тэтгэмжийг зогсоох, түдгэлзүүлэх

5.1. Аймаг, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага нь дараах тохиолдолд иргэний тэтгэмж олголтыг зогсооно.

5.1.1. 0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмжийг хүүхэд нь 3 нас хүрсэн, үрчлүүлсэн, нас барсан, тэтгэмж авч байгаа эхэд Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 106.1-д заасны дагуу олгосон хүүхэд асрах чөлөөний хугацаа дуусч ажилдаа орсон;

5.1.2. Монгол Улсын харьяатаас гарсан;

5.1.3. жирэмсний тэтгэмж авах хугацаа дууссан;

5.1.4. гурав болон түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн хүүхэд нь 18 нас хүрсэн, үрчлэгдсэн, нас барсан зэрэг шалтгаанаар хүүхдийн тоо 3-аас бага болсон;

5.1.5. Монгол Улсад хууль ёсоор байнга оршин суудаг гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн нь байнга оршин суухаа больсон;

5.1.6. Хуурамч материал бүрдүүлэн тэтгэмж авсан, олгосон нь хяналт шалгалтаар тогтоогдсон.

5.2. Энэхүү журмын 5.1.1-д заасны дагуу тэтгэмж олголт нь зогсоогдсон ч тодорхой хугацааны дараа ажилгүй болж хүүхдээ асарч байгаа тохиолдолд эх энэхүү журмын 2.2.2-т заасан баримт бичгийг бүрдүүлэн тэтгэмж авах хүсэлтээ гаргаж болно.

Зургаа. Бусад

6.1. Энэхүү журамд заасан баримт бичгийг хуурамчаар үйлдсэн иргэн, тэтгэмж авах иргэнийг буруу тогтоосон, тодорхойлолтыг үндэслэлгүйгээр буюу хуурамчаар үйлдсэн албан тушаалтан, сум, хорооны нийгмийн ажилтанд Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл, Зөрчлийн тухай хуульд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэж олгогдсон тэтгэмжийн зардлыг хууль тогтоомжид заасны дагуу нөхөн төлүүлнэ.

6.2. Иргэн илүү тэтгэмж авсан нь энэхүү журмын 3.8, 3.9-т заасан бүртгэл, мэдээллээр тогтоогдсон тохиолдолд илүү авсан тэтгэмжийг тухайн иргэнээр нийгмийн халамжийн санд нөхөн төлүүлнэ.

6.3. Тэтгэмж олгох үйл ажиллагаанд нийгмийн халамжийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, аймаг, нийслэл, дүүргийн нийгмийн халамжийн үйлчилгээний байгууллага, сум, баг, хорооны Засаг дарга хяналт тавина.

Хаяг:

“Төрийн мэдээлэл” эмхэтгэлийн редакц,
Улаанбаатар-14201, Төрийн ордон 124 тоот
И-мэйл: turiin_medeel@parliament.mn

Утас: 262420

Хэвлэлийн хуудас: 1.5

Индекс: 200003